

تبیین چالش‌های فرهنگی دانشجویان به‌عنوان حلقه‌ی غایب آموزش در دانشگاه علوم پزشکی چهرم: یک تحلیل محتوای کیفی

علی دهقانی^۱، علی صنعتی^۲، محسن حجت^{۳*}

۱- دانشیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، چهرم، ایران

۲- کارشناس ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران

۳- استادیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، چهرم، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.12, No.3&4, Fall & Winter 2023

چکیده:

مقدمه: دانشگاه، یکی از مهم‌ترین محیط‌ها برای انتقال ارزش‌ها به نسل جوان است. توجه به همه‌ی چالش‌های دانشجویی تأثیر گذار در آموزش، امر مهمی می‌باشد؛ بنابراین ضروری است به موازات آموزش و پژوهش، بر فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه بیشتر پرداخته شود؛ چنانچه پژوهش حاضر، با هدف تبیین چالش‌های فرهنگی دانشجویان، در دانشگاه علوم پزشکی چهرم، انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه کیفی، در دانشگاه علوم پزشکی چهرم با رویکرد تحلیل محتوای قراردادی، ۱۰ مصاحبه فردی و یک مصاحبه گروهی (۱۲ نفر) با دانشجویان کارشناسی و پزشکی، که از فعالین فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی بودند و حداقل ۲ سال، سابقه حضور در دانشگاه را داشتند؛ به روش نمونه‌گیری هدفمند انجام شد. داده‌ها از طریق مصاحبه عمیق نیمه ساختار یافته، جمع آوری شد. مصاحبه‌ها با استفاده از روش گرانهایم و لاندمن و با کمک نرم افزار MAXQDA 10، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۷۲/۷۲٪ مشارکت‌کنندگان زن بودند، که میانگین سن ($24/17 \pm 1/18$) و فعالیت فرهنگی آن‌ها ($3/15 \pm 0/67$) سال بود. ۳۳۲ کد اولیه، که شامل نه زیر طبقه (موازی‌کاری، همزمانی رویدادها، برنامه‌ریزی ضعیف، حمایت ناکافی، تقدیر ناعادلانه، توجیه نبودن فعالین فرهنگی، بی‌تفاوتی دانشجویان، اطلاع‌رسانی نامناسب، مشارکت و حساسیت کم اساتید) و سه طبقه اصلی مرتبط با چالش‌ها (ساختاری، دانشجویان و اساتید) به‌دست آمد.

نتیجه‌گیری: توجه به حلقه‌ی غایب سیاست‌گذاری و کلی‌نگری در توانمندسازی دانشجویان، بسیار حیاتی است. نتایج پژوهش نشان داد که در حوزه‌های مربوط به ساختار، دانشجو و استاد، چالش‌های فرهنگی هم وجود دارد؛ که باید مورد توجه برنامه‌ریزان کلان فرهنگی دانشگاه، قرار گیرد.

واژگان کلیدی: چالش‌های فرهنگی؛ دانشجو؛ پزشکی؛ مطالعه کیفی؛ تحلیل محتوا

J Educ Ethics Nurs 2023; 12(3&4):23-30

مقدمه

حوزه را به صورت دقیق نظارت و با کمک گرفتن از افراد فعال در همین حوزه، چالش‌ها را برطرف ساخت [۳، ۴]. در شرایط فعلی کشور، که وضعیت اقتصادی مردم با مشکلات فراوانی همراه است نباید چالش‌های حوزه فرهنگ از نظر دور بماند. دانشگاه‌ها، یکی از ساختارها و سازمان‌های مهم در هر جامعه‌ای هستند. دانشگاه‌ها نقش‌ها و رسالت‌های مهم سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی را به عهده دارند. در گذشته، بیشتر به رسالت‌های علمی - پژوهشی دانشگاه‌ها توجه می‌گشت؛ اما امروزه، دانشگاه به عنوان

حوزه فرهنگ، بخش مهمی از زندگی افراد جامعه را در بر گرفته و با پیشرفت و توسعه فردی و اجتماعی، نسبت مستقیمی برقرار می‌کند. نمی‌توان در یک فرد یا جامعه، انتظار موفقیت و توسعه داشت؛ درحالی‌که به فرهنگ آن بی‌توجه بود. فرهنگ را می‌بایست، از مسایل زیربنایی در بخش‌های مختلف جامعه از جمله دانشگاه‌ها دانست [۱، ۲]؛ البته حوزه فرهنگ، به همان نسبت که مهم و تأثیرگذار می‌باشد، حساس هم است؛ یعنی، نمی‌توان در حوزه فرهنگ دستوری عمل کرد؛ بلکه باید چالش‌های این

*نویسنده مسئول، نشانی: استادیار، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی چهرم، چهرم، ایران.

پست الکترونیک: mohsenhojat@yahoo.com

تلفن تماس: ۰۹۳۰۷۹۱۵۲۴۴

تاریخ پذیرش: ۱۴/۴/۲۰۲۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۹/۷

یک سازمان پیشرو در عرصه فرهنگی در جامعه، مطرح است [۵-۷]؛ بنابراین توجه به کارکردهای فرهنگی دانشگاه‌ها، بسیار مهم است؛ چنانچه توجه به گسترش کمی قابل توجه آموزش عالی در دهه‌های گذشته و همچنین در نظر گرفتن شرایط کشور از ابعاد فرهنگی، بر ضرورت توجه به این بعد فراموش شده در فرآیند آموزش، می‌افزاید [۸]. برخی محققان معتقدند که در بخش‌های مختلف فرهنگ، چه در جامعه و چه در دانشگاه، با نوعی انفعال مواجه شده‌اند [۹، ۱۰]. گزارش‌های متعدد از جمله تحقیقات انجام شده، توسط مرکز پژوهش‌های مجلس نیز بر این امر تأکید دارد که در حیطه آموزش عالی، بایستی در زمینه آموزش و در کنار بحث مهارت‌آموزی، به مسایل فرهنگی دانشجویان، توجه کرد و در این راستا آیین‌نامه‌های آموزشی را مورد اصلاح، قرار داد [۳، ۱۰، ۱۱].

محققان بیان می‌کنند که امروزه، یکی از حوزه‌های مطرح در توسعه و پیشرفت جامعه ایران، ارتقای استانداردهای آموزشی است؛ البته در تدوین این استانداردها بایست نیازهای فرهنگی در کنار نیازهای آموزشی دیده شوند؛ زیرا این دغدغه وجود دارد، که توسعه آموزش بدون توجه به فرهنگ، باعث تعارض‌های نسلی، ارزشی و نابودی ارزش‌های محلی، بومی - سنتی در جامعه و به‌ویژه در دانشگاه می‌گردد؛ همچنین این نگرانی وجود دارد، که گسترش ارتباطات عمومی و سلطه آن بر حیات فرهنگی جامعه ایران و صنعتی شدن، باعث یکنواختی شرمساری، در گرایش فرهنگی دانشجویان، می‌شود [۱۲].

از آنجا که دانشگاه، محل تدبیر، تعلیم و تجمع نخبگان یک جامعه (دانشجو و استاد) است و با توجه به مسئولیت اجتماعی دانشگاه و به‌ویژه نقش دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه فرهنگ و سیاست‌گذاری‌های فرهنگی نامحسوس در میان مردم، می‌بایست مطالعاتی انجام گردد تا دانشگاه‌ها علاوه در حوزه آموزش (آموزش پاسخگو) در بخش‌های مختلف فرهنگی نیز پاسخگوی جامعه باشند [۱۳، ۱۴]؛ بنابراین باید توجه داشت، که پس از نظام آموزش و پرورش، دانشگاه، مهم‌ترین ابزار برای انتقال ارزش‌ها و هنجارها به نسل جوان و پیشرفت و توسعه جامعه به شکل صحیح می‌باشد. دانشگاه، به عنوان محور عقلانیت جوامع، وظیفه خطیر انتقال، بازسازی و ارتقای فرهنگ جامعه را نیز بر عهده دارد. پیش از دهه ۱۹۵۰، وظیفه دانشگاه‌ها، به انتقال دانش موجود به دانشجویان خلاصه می‌شد؛ ولی به تدریج از دهه ۱۹۶۰ به بعد، عهده‌دار تولید دانش، پژوهش و تحقیق در زمینه‌های علمی و اجتماعی نیز گردیدند و به مرور زمان، وظیفه انتقال بازسازی و ارتقای فرهنگ جامعه نیز بر عهده دانشگاه‌ها گذاشته شد [۶].

براین اساس می‌توان گفت که اهداف و امور فرهنگی، یکی از اساسی‌ترین موضوعات مورد توجه در انقلاب اسلامی ایران بوده

است؛ چنانچه تبلور این هدف از مجموعه آرمان‌ها، شعارهای انقلاب اسلامی و قوانین کلان فرهنگی، به طور مشهودی نمایان است؛ البته سند چشم‌انداز فرهنگی کشور هم که در آن به مواردی همچون: تقویت وحدت، هویت ملی، آگاهی بخشی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن، هنر ایرانی - اسلامی، سالم‌سازی فضای فرهنگی و... اشاره شده است [۷] خود روشنگر اهمیت فرهنگ و اهداف فرهنگی کشور، در حال و آینده می‌باشد؛ از این روی شناسایی آسیب‌ها و چالش‌های فرهنگی، شرایط را برای مقابله با آن‌ها و برنامه ریزی صحیح و اصولی به جهت دستیابی به الگوی مناسب فرهنگی، فراهم می‌کند؛ پس ضروری است بر فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه یعنی، محور عقلانیت جامعه بیشتر پرداخته شود و استادان و دانشجویان به نقش تربیتی - فرهنگی خویش، بیشتر آشنا شوند و شرایط و اقداماتی انجام گردد تا به موازات آموزش و پژوهش، فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و تربیتی، به شکل صحیح انجام شود؛ بنابراین پرداختن به فرهنگ و مقولات مرتبط با آن مانند شناسایی چالش‌های فرهنگی، یکی از رسالت‌های اصلی دانشگاه‌ها محسوب می‌شود؛ بنابراین با توجه موضوعات مطرح شده در فوق، نیاز است تا چالش‌های فرهنگی در دانشگاه‌ها، از جوانب مختلف مورد بررسی قرار گیرد؛ آن‌گونه که با شناسایی این چالش‌ها، اقدامات و برنامه ریزی‌های مناسبی، جهت رفع موارد چالشی انجام داد. دانشگاه‌ها و به‌خصوص دانشگاه‌های علوم پزشکی، همیشه محل پرورش نخبه‌هایی است که در آینده، نقش‌های بزرگ مدیریتی را در جامعه بر عهده خواهند گرفت؛ بنابراین ضرورت توجه به پرورش، در کنار آموزش بسیار حایز اهمیت می‌باشد [۱۵، ۱۶]. از سوی دیگر، مردم همیشه به دانشگاهیان، همچون نجات‌بخش نگاه می‌کنند. غالب بودن چنین دیدگاهی در جامعه، مسئولیت دانشگاه و دانشگاهیان را در زمینه فرهنگ، به طور زیاد افزایش می‌دهد [۱۷، ۱۸].

نکته ظریف، در زمینه اقدامات فرهنگی این است که باید با روش‌های خاص و نرم افزاری انجام شود. هیچ اقدام فرهنگی به‌دست غیر از اهالی فرهنگ سپرده نشود و هیچ تصمیم فرهنگی به‌صورت سریع و شتاب‌زده، گرفته نشود. در اصل می‌توان عنوان کرد که عمل و کار فرهنگی، یک اقدام عکس‌العملی نیست؛ بلکه یک عمل متفکرانه می‌باشد [۱۹-۲۱].

برای انجام اقدامات متفکرانه علمی و مناسب فرهنگی، لازم است که یک فرآیند علمی پویا یا چرخشی مداوم (ارزیابی، برنامه‌ریزی، اجرا، ارزشیابی، برنامه ریزی و...) را اجرا کرد تا بتوان در طولانی مدت، به نتیجه پایدار رسید؛ بنابراین اولین گام در فعالیت‌های فرهنگی، انجام مطالعات ارزیابی یا نیاز سنجی می‌باشد [۲۲، ۲۳]. یکی از زیربنایی‌ترین مطالعات در زمینه فرهنگی، بررسی‌هایی است که با هدف تعیین نقاط قابل بهبود در زمینه فرهنگی، در

و زمان مصاحبه‌ها، طبق نظر مشارکت‌کنندگان تنظیم و یک روز قبل با مشارکت‌کنندگان، هماهنگ می‌شد. مدت زمان مصاحبه‌ها بین ۴۵ تا ۷۸ دقیقه (متوسط ۵۲ دقیقه) طول کشید. نمونه‌ای از سؤالات مصاحبه شامل: ۱- «می‌توانید برایم در خصوص فعالیت‌های فرهنگی دانشگاه‌ها صحبت کنید؟» ۲- «در طول مدت حضور در دانشگاه در چه فعالیت‌های فرهنگی مشارکت داشتید؟» ۳- «در طول مدت حضور در کانون‌ها، فعالیت‌های فرهنگی و ... چه نقاط ضعفی را در این خصوص مشاهده کردید می‌توانید برایم بگویید؟» ۴- «به‌عنوان یک دانشجوی فعال در امور فرهنگی، با چه مشکلاتی روبه‌رو شدید می‌توانید در این زمینه صحبت کنید؟» ۵- «دلیل این مشکلات را چه می‌دانید؟» برای تجزیه و تحلیل اطلاعات، از رویکرد تحلیل محتوای کیفی به روش گرانهاپیم و لاندمن (۲۰۰۴)، استفاده شد. تحلیل در طول انجام مطالعه انجام گرفت. بدین ترتیب که مصاحبه‌ها، ضبط گردیده و سپس در اولین فرصت در نرم افزار Microsoft 2010، تایپ شد. متن مصاحبه‌ها پس از چندین بار بازخوانی دقیق، وارد نرم افزار MAXQDA 10 گشت و به صورت سیستم کدگذاری اولیه، برای تولید طبقه‌های اولیه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت؛ بدین منظور، ابتدا متن مصاحبه‌ها به واحدهای معنایی تقسیم و در مرحله بعد، واحدهای معنایی، به کدهای اولیه تبدیل شد. کدهای اولیه مختلف شکل گرفته در مرحله قبل، بر اساس شباهت‌ها و تفاوت‌های مفهومی که با هم داشتند، مورد مقایسه قرار گرفته و به طبقاتی با نام مشابه، دسته بندی شدند. جهت تأیید صحت و قدرت داده‌ها، از بررسی و بازخورد مصاحبه‌ها و کدهای اولیه توسط دو نفر عضو هیأت علمی با تجربه، در مطالعات کیفی و دو نفر از مشارکت‌کنندگان استفاده شد؛ همچنین تعامل طولانی با داده‌ها (یک سال) و حضور مداوم (حداقل ۳ ساعت در روز) در محیط فرهنگی و دانشجویی، از دیگر اقدامات محققان برای تأیید صحت و دقت داده‌ها بود [۲۵].

یافته‌ها

اشباع و تکرار داده‌ها از مصاحبه، با ۲۲ دانشجوی فعال فرهنگی به‌دست آمد. ۷۲/۷۲٪ زن، بودند. میانگین‌های سن (۱/۱۸ ± ۲۴/۱۷) و فعالیت فرهنگی مشارکت‌کنندگان (۰/۶۷ ± ۳/۱۵) سال بود. ۳۲۲ کد اولیه، نه زیر طبقه (موازی کاری، هم‌زمانی رویدادها، برنامه‌ریزی ضعیف، حمایت ناکافی، تقدیر ناعادلانه، توجیه نبودن فعالین فرهنگی، بی‌تفاوتی دانشجویان، اطلاع‌رسانی نامناسب و مشارکت و حساسیت کم اساتید) و سه طبقه اصلی در زمینه چالش‌ها (ساختاری، دانشجویان و اساتید) به‌دست آمد. (جدول ۱) در چالش‌های ساختاری، بیشترین کدها در زمینه هم‌زمانی رویدادها، برنامه‌ها و عدم توزیع مناسب برنامه‌ها از نظر زمانی،

دانشگاه‌ها باید انجام شود. به عبارتی این نوع مطالعات را می‌توان، معادل نیازسنجی در زمینه آموزش پزشکی، قلمداد کرد. سنجش و بررسی نیازهای فرهنگی، گامی اساسی در جهت برنامه‌ریزی توسعه فرهنگی، تحقق عدالت و بهبود روابط اجتماعی به شمار می‌آید. بیشتر پژوهش‌های مرتبط با این موضوع، در دانشگاه‌ها انجام گرفته است مانند: مطالعه متوسلی و همکارانش (۱۴۰۱)، به‌صورت توصیفی و پرسشنامه‌ای بوده که محدودیت‌های خاص خود را دارد [۲۴]؛ زیرا این‌گونه مطالعات نمی‌توانند عمیق و ریشه‌ای، چالش‌ها و نیازها را بررسی کنند. در این بررسی متوسلی، بیان می‌کند که اولین اولویت دانشجویان، بازدید از مراکز فرهنگی است؛ همچنین مطالعه سنگی (۱۳۹۹) نشان داد که با هدف بررسی کمی نگرش‌ها و اولویت‌های فرهنگی دانشجویان دانشگاه تهران، که با توجه به فضای دانشگاه و برنامه‌های فرهنگی اجرا شده، در آن بیش از نیمی از دانشجویان بیان کرده‌اند که تمایلی به حضور در برنامه‌های فرهنگی دانشگاه، ندارند [۱۰، ۲۴]؛ از این روی تغییر نگرش مدیران و مسئولان دانشگاه، نسبت به علائق فرهنگی دانشجویان، پذیرش تغییر ذائقه و سلیقه دانشجویان، به موازات تغییرات فرهنگی و اجتماعی جامعه، پذیرش تنوع نیازهای فرهنگی قشر دانشجو و اهمیت ویژه قایل شدن برای پاسخگویی به نیازهای دانشجویان، با هدف انتقال ارزش‌های فرهنگی و افزایش مشارکت دانشجویان در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های فرهنگی، می‌تواند زمینه‌ساز تعمیق ارزش‌های فرهنگی و بهره‌مندی دانشجویان از برنامه‌های فرهنگی گردد؛ بنابراین پژوهش حاضر، با هدف تبیین چالش‌های فرهنگی دانشجویان، در دانشگاه علوم پزشکی جهرم، طراحی و انجام شد.

روش کار

در این پژوهش، به منظور تبیین ابعاد و رسیدن به عمق و وسعت چالش‌های فرهنگی دانشجویان، در دانشگاه علوم پزشکی جهرم (۱۳۹۷-۱۳۹۸)، از رویکرد تحلیل محتوای کیفی، به روش قراردادی استفاده شد. مشارکت‌کنندگان، شامل ۲۲ نفر از دانشجویان فعال فرهنگی دانشگاه علوم پزشکی بودند (که دارای تجربه‌های عمیقی در مورد مسایل فرهنگی بودند، که حداقل دو سال سابقه کار فرهنگی و حداقل یک‌سال عضویت در کانون‌ها و تشکلهای دانشگاه را داشتند) که از طریق نمونه‌گیری هدفمند (از تمام رشته‌های کارشناسی و پزشکی) مورد مصاحبه نیمه ساختاریافته، قرار گرفتند. ابتدا یک مصاحبه گروهی، با ۱۲ نفر از مشارکت‌کنندگان و سپس ۱۰ مصاحبه فردی، انجام شد. اشباع داده‌ها و طبقات، بعد از مصاحبه‌های فردی حاصل شد. قبل از شروع مصاحبه، هدف از این کار شرح داده شد. رضایت‌نامه آگاهانه کتبی و شفاهی در زمینه ضبط مصاحبه‌ها گرفته شد. مکان

دبیران کانون‌ها و تشکل‌ها در زمینه اهداف اصلی کانون مورد نظر یا اهداف و استراتژی‌های فرهنگی بود. در چالش‌های اساتید، بیشترین کدها درباره عدم اطلاع رسانی به اساتید و یا اطلاع رسانی فقط به تعداد محدودی از اساتید و حتی اساتید انتخابی بود؛ همچنین مشارکت، همکاری و حساسیت کم و پایین اساتید، در زمینه برنامه‌های فرهنگی وجود داشت.

مشابهت زیاد و موازی بودن برنامه‌های کانون‌ها و تشکل‌ها، کپی شدن برنامه‌ها، ساختار یکسان برنامه‌ها، برنامه‌ریزی غیرمنسجم و ضعیف، حمایت کم بودجه‌ای از برنامه‌ها و حذف اجزای برنامه‌ها به‌خاطر بودجه کم و حتی تقدیر دسته جمعی و همگانی بود. در چالش‌های دانشجویان، بیشترین کدها درباره کم شدن حساسیت دانشجویان، به برنامه‌های فرهنگی و به عبارتی بی‌تفاوتی فرهنگی و همچنین توجیه نبودن فعالین دانشجویی و

جدول ۱: طبقات به‌دست آمده از تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها

طبقه	زیر طبقه	واحد معنایی
چالش‌های ساختاری	موازی کاری	مشارکت کننده ۱: به جور برنامه‌ی فرهنگی تو کانون های مختلف اجرا می‌شه. بعضی وقتا تو یه شب چند تا برنامه هس.
	هم‌زمانی رویدادها	مشارکت کننده ۳: کسی نیس اینارو هماهنگ کنه؟ کارسختی نیستا؛ اما از کار هم اطلاع ندارن. هدفشون مشخص نیس. فک میکن هرچی آدم بیاد تو برنامه شون بهتره.
	برنامه‌ریزی ضعیف	مشارکت کننده ۲۱: برنامه هاشون کپی هست و خلاقیت نداره؛ بنابراین مشارکت و انگیزه دانشجویان هم برای مشارکت کم می‌شه.
	حمایت ناکافی	مشارکت کننده ۹: تجربه من می‌گه در حوزه فرهنگ برنامه ریزی درستی وجود نداره و تو دانشگاه به اندازه سایر حوزه‌ها بهش اهمیت داده نمیشه.
چالش‌های دانشجویان	تقدیر ناعادلانه	مشارکت کننده ۱۷: از ما نمی‌خوان که ما در طول سال می‌خوایم چکار کنیم یا بر اساس چه روندی باید برنامه‌های خودمون رو جلو ببریم.
	توجیه نبودن فعالین فرهنگی	مشارکت کننده ۸: هرکی تعداد برنامهش بیشتر باشه تقدیر می‌شه کاری به هدف و درستی برنامه و مخاطب و کیفیت ندارن. اصلا همه تقدیر می‌شن.
چالش‌های اساتید	بی‌تفاوتی دانشجویان	مشارکت کننده ۷: یک مسأله ای که اینجا وجود داره اینه که بچه‌هایی که تو کانون میان ثبت نام می‌کنن اصلا توجیه نیستن، نمی‌دونن اینجا می‌خوان چکار کنند بعضی‌ها عضو صوری هستن.
	اطلاع رسانی نامناسب	مشارکت کننده ۱۸: هرجا دیدن اسم می‌نویسن می‌گن اسم ما هم بنویسن.
چالش‌های اساتید	مشارکت و حساسیت کم اساتید	مشارکت کننده ۵: دبیرا به بچه‌ها می‌گن؛ اما من می‌گم بچه‌های عضو شده توجیه نیستن، که برای چه اومدن و چه هدفی دارن و اصلا هدف این کانون یا تشکل چی هست؟ خیلیا هم می‌گن شاید امتیازش بدردمون خورد.
	مشارکت و حساسیت کم اساتید	مشارکت کننده ۱۴: برنامه‌های فرهنگی دانشگاه اصلا به اساتید اطلاع رسانی می‌شه؟ وقتی می‌پرسم استاد چرا نیومدین، می‌گن کی؟ کجا؟ اون‌ها نمی‌دونند چه برنامه‌های فرهنگی در دانشگاه صورت می‌گیره.
چالش‌های اساتید	مشارکت و حساسیت کم اساتید	مشارکت کننده ۱۰: یه نشریه ای، چیزی باشه که این برنامه‌ها به اساتید اطلاع داده بشه تا بیشتر انگیزه داشته باشند و بتونند مشارکت کنند و به دانشجوها کمک کنند.
	مشارکت و حساسیت کم اساتید	مشارکت کننده ۲۲: بعضیاشون نامه هم می‌بریم؛ اما نمیان.

بحث

فرهنگی و سرزمینی می‌تواند آن را تشدید کند [۲۶، ۲۷]. در عصر جهانی شدن با زیاد شدن قدرت‌ها در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، تکنولوژیک و دانش فنی، همه مسایل از جمله فرهنگ نیز دارای تعریف و ماهیتی چند بعدی شده است. تغییرات تکنولوژی و جمعیتی قرن حاضر، سبب شده تا نسل جوان به سادگی، حاضر به پذیرش نقش‌های اقتدارگرای گروه‌های اجتماعی و والدین نباشند. آن‌ها حتی ارزش‌ها، الگوها و قواعد رفتاری نسل گذشته را به چالش می‌کشند. حاصل این فرآیند،

در این پژوهش، بیان گردید که چالش‌های مربوط به اساتید، دانشجویان و چالش‌های ساختاری، سه مشکل مهم، در حوزه فرهنگی دانشگاه می‌باشد. در زمینه چالش‌های مربوط به مشارکت‌کنندگان یا ذی‌نفعان (اساتید و دانشجویان) در این مطالعه، می‌توان بیان کرد که شاید تفاوت نسلی اساتید، مدیران و متولیان دانشگاه‌ها با دانشجویان، می‌تواند باعث ایجاد این چالش گردد. شکاف نسلی به معنی وجود تفاوت‌های دانشی، نگرشی و رفتاری افراد، میان دو نسل می‌باشد، که کم‌توجهی به هویت

می‌کنند. در سال‌های اخیر، پژوهش‌های متعددی در زمینه مشارکت به‌ویژه در ابعاد سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن در ایران انجام شده است. برخی از این پژوهش‌ها مانند: مطالعه کریمی (۱۳۹۶) و اکبری (۱۳۸۹)، که به روش توصیفی انجام شده‌اند، نشان می‌دهند که مشارکت در امور فرهنگی، در سطح پایینی قرار دارد [۳۶، ۳۷].

اکبری و همکاران (۱۳۸۹)، در تحقیق خود دریافتند، که هر زمان انسجام فعالیت‌های فرهنگی، مناسب باشد؛ زمینه برای میزان مشارکت دانشجویان، افزایش خواهد یافت [۳۷]. پژوهش نیازی و همکارانش (۱۴۰۲)، با عنوان طرحی نو برای مشارکت اجتماعی دانشجویان ایرانی در دانشگاه، انجام شد، که نشان داد ۵ عامل اجتماعی، فرهنگی، روانی، فردی و نگرش مشارکتی، در میزان همکاری دانشگاهیان در فعالیت‌های فرهنگی مؤثر است [۳۸].

مطالعه‌ای توسط عمیدی مظاهری و همکاران، با موضوع چالش‌های فعالیت فرهنگی، اجتماعی و تربیتی، در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، با استفاده از مطالعه کیفی صورت گرفت. جامعه پژوهش در این تحقیق، شامل معاونت‌های فرهنگی دانشجویی دانشکده‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، بودند. یافته‌ها در محور چهار مضمون، استخراج شد که شامل: مشکلات مرتبط با ماهیت فرهنگ، مشکلات مرتبط با اعضای هیأت علمی، مشکلات مرتبط با دانشجویان و مشکلات مربوط با سازمان بودند. نتایج این مطالعه، بر اهمیت و لزوم برنامه‌ریزی برای فعالیت‌های فرهنگی و مشارکت فعال اعضای هیأت علمی به عنوان کارگزاران اصلی فرهنگ در دانشگاه و جامعه، تأکید می‌کند و همچنین بررسی مشکلات، نگرانی‌ها و چالش‌ها در زمینه فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و تربیتی دانشگاه‌ها، از مسایل و پیشنهادات مورد تأکید این مطالعه می‌باشد [۱۴]. یافته‌های این مطالعه با پژوهش‌های به‌دست آمده در تحقیق حاضر، همسو می‌باشد. نتایج بررسی پروین نیز نشان داد که خوابگاه‌های دانشجویی، با چالش‌هایی مانند: نداشتن حریم خصوصی ساکنان به دلیل ازدحام و تراکم جمعیت، شلوغی و سروصدا، نزاع و درگیری دانشجویان بر سر مسایل مختلف، سکونت افراد غیر دانشجو، عدم تعلق به خوابگاه، درگیری با همسایگان و گرایش به رفتارهای پرخطر مانند اعتیاد و مصرف انواع مواد مخدر، مواجه هستند [۱۵]. در این مطالعه، چالش‌های دانشجویی مانند گرایش به رفتارهای پرخطر و غیره، با یافته‌های پژوهش حاضر، هم‌پوشانی دارد. یافته‌های بررسی رحمان پور و همکاران، در حیطه چالش‌های فرهنگی، اجتماعی و نیروی انسانی آموزش عالی ایران، در بعد توسعه فناوری اطلاعات نشان داد، که در بعد فرهنگی و اجتماعی، بالا بودن نسبت دانشجو به رایانه‌های موجود، ضعف روحیه جستجوگری دانشجویان، ضعف زبان

بروز نوعی تفاوت ارزشی و هنجاری میان نسل‌ها می‌باشد که با تعابیر مختلفی از تفاوت و فاصله نسلی، تا گسستگی و شکاف نسلی، مورد خطاب قرار گرفته است [۲۸، ۲۹]. تفاوت نسل‌ها، مسأله‌ای است که بیشتر جوامع معاصر با آن مواجه هستند. این تفاوت، در برخی از جوامع اندک و در جوامع در حال گذر، قابل توجه است. تفاوت نسل‌ها، تنها به تفاوت میان جوانان و بزرگسالان باز نمی‌گردد؛ بلکه تفاوت‌های اجتماعی و فرهنگی ظریفی، حتی میان نسل‌های مختلف نوجوان و جوان وجود دارد که غالباً از نظرها پنهان می‌ماند [۳۰]؛ بنابراین استراتژی‌ها و اقدامات فرهنگی، مدام باید بروز گردد و متناسب با نیازها و علایق نسل‌های مختلف، تغییر کند [۳۱].

می‌توان بیان کرد که با تغییر سریع نسل‌ها، دانشگاه‌ها با ترکیب تازه‌ای از چالش‌های فرهنگی روبه‌رو هستند؛ بنابراین ضروری است تا در سیاست‌های خویش تجدید نظر کنند. مسایلی مانند: غرب‌گرایی جوانان، قومیت‌گرایی، جنبش‌های اجتماعی جدید، جامعه شبکه‌ای، جنگ نرم، هوش مصنوعی و بحران هویت، از جمله موضوعات و چالش‌های جدیدی هستند که برای مواجهه با آن‌ها نیاز به اتخاذ نسل نوینی از سیاست‌های کلان، در زمینه فرهنگی هستیم [۳۲]. در این رابطه، رونالد اینگلهارت، با تکیه بر مفهوم ارزش معتقد است که بین نوسازی، فضای ارزش‌ها و تغییرات فرهنگی، نوعی ارتباط متقابل وجود دارد و به عبارت دیگر، عوامل اجتماعی و فرهنگی مدرن، با تأثیراتی که بر ارزش‌های جامعه دارند، شرایط را برای تغییرات فرهنگی مهیا می‌کنند؛ پس ممکن است با توجیه کردن فعالین و مسئولین فرهنگی در زمینه شناخت بهتر نسل جوان، نیازها و علایق آنان بتوان، میزان حساسیت و مشارکت دانشجویان، نسبت به برنامه‌های فرهنگی را افزایش داد [۳۳].

یکی از مؤلفه‌های رشد فرهنگی، مشارکت در برنامه‌های فرهنگی است. این موضوع در بررسی چالش مربوط به اساتید، پررنگ‌تر بود. مشارکت فرهنگی، شرکت داوطلبانه افراد در ابعاد گوناگون زندگی اجتماعی برای گسترش توسعه پایدار، متوازن و همه‌جانبه حیات فرهنگی آن جامعه است [۳۴].

عوامل متعددی مانند: رضایت‌مندی از سیاست‌های حمایتی دانشگاه و عوامل اجتماعی وجود دارند، که بر مشارکت فرهنگی مخاطبان (استاد، دانشجو، کارمند) تأثیر می‌گذارند. براساس نظر کلی و برین لینگر، عوامل تأثیرگذار بر مشارکت فرهنگی، به دو دسته فردی و گروهی تقسیم می‌شود؛ اما طبق نظر سیلز (Sills, 1968)، این عوامل در دو سطح درونی و بیرونی، تعریف می‌شود [۳۵]. ارزش‌های اجتماعی، فرهنگی و فردی، همواره نقش مهمی را بین عوامل گوناگون و مؤثر از یک سو و پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی نظیر مشارکت فرهنگی از سوی دیگر، ایفا

نتایج این پژوهش، نشان داد که در حوزه‌های مربوط به ساختار، دانشجو و استاد، چالش‌هایی وجود دارد که باید مورد توجه برنامه‌ریزان کلان فرهنگی دانشگاه، قرار گیرد. تغییر و تحولات پرشتاب اجتماعی و فرهنگی عصر حاضر، بر فرآیند فعالیت‌های آموزشی و فرهنگی در دانشگاه‌ها، تأثیر گذاشته است و چالش‌هایی را به صورت ساختاری و مشارکت ذی‌نفعان، برای متولیان آموزش و فرهنگ ایجاد کرده که نیازسنجی منظم و شناخت این چالش‌ها در کنار یکدیگر می‌تواند، به متولیان و سیاست‌گذاران آموزشی در این عرصه، بسیار کمک کند. پیشنهاد می‌گردد که تحقیقات مشابه در سایر دانشگاه‌های علوم پزشکی و به‌صورت دوره‌ای انجام گردد.

ملاحظات اخلاقی

اصول محرمانگی اطلاعات و ناشناس بودن مشارکت‌کنندگان، رضایت آگاهانه طی جمع‌آوری اطلاعات، امانت‌داری و عدم قضاوت در طی مطالعه، رعایت گردید؛ همچنین پژوهش حاضر، در کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی جهرم (IR.JUMS.REC.1397.142) تأیید شد.

تشکر و قدردانی

از تمام دانشجویان و فعالین فرهنگی، که ما را در انجام این مطالعه یاری کردند و همچنین معاونت تحقیقات و فناوری اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی جهرم، تقدیر و تشکر می‌گردد.

انگلیسی دانشجویان و اساتید، از جمله چالش‌های مهم بود [۱۶]. این تحقیق، همانند مطالعه حاضر در بعد فرهنگی، چالش‌های دانشجویی و اساتید، مشهود و هماهنگ می‌باشد.

چالش‌هایی مانند هدف‌گذاری و سیاست‌گذاری نامناسب فرهنگی، کم‌توجهی به تکنولوژی، مشارکت کم، ضعف برنامه و شناخت نادرست نیازهای مخاطب، مواردی است که در سایر مطالعات، اندیشمندان حوزه فرهنگ، به آن اشاره کرده‌اند؛ بنابراین انتخاب رویکرد مناسب مشارکت، از بین رویکردهای مختلف (کارکردگرایی، ساختارگرایی، ترکیبی، کنش متقابل، تضاد گرایی) و یا انتخاب یک رویکرد به‌صورت اقتضایی در هر زمان، می‌تواند کمک‌کننده باشد [۳۸]. می‌توان تأکید کرد که فرهنگ دانشگاهی، از عوامل مؤثر بر توسعه آموزشی است. بین مختصات فرهنگ دانشگاهی، میزان رشد و توسعه تولیدات علمی، رابطه مثبت وجود دارد. حرکت در مسیر تحقق دانشگاه تمدن‌ساز، تربیت دانشجویان توانمند و تقویت کارکردهای دوگانه دانشگاه (تولید علم و فرهنگ) نیازمند تقویت و اجرای برنامه‌های فرهنگی متنوع و تأثیرگذار است.

استفاده از دانشجویان فعال فرهنگی، دریافت تجربیات و ادراکات آن‌ها به‌عنوان مشارکت‌کننده در این مطالعه و عدم استفاده از تجربیات سایر مخاطبان (دانشجویان غیرفعال در فعالیت‌های فرهنگی، اساتید، کاکنان) از محدودیت این پژوهش، می‌باشد.

نتیجه‌گیری

References:

- Hasan S. European colonization and the Muslim majority countries: Antecedents, approaches, and impacts. *The Muslim World in the 21st century: Space, power, and human development* 2012:133-57.
- Robinson D. *Muslim societies in African history*: Cambridge University Press; 2004.
- Ahmadzadeh A, Dousti M, Farzan F. Identifying of sport cultural challenges in Iran: case study: Mazandaran province. *International Journal of Sport Studies* 2012; 2(5):250-4.
- Chianeh RH, Del Chiappa G, Ghasemi V. Cultural and religious tourism development in Iran: prospects and challenges. *Culture and Cultures in Tourism* 2020:86-95.
- Damary R, Markova T, Pryadilina N. Key challenges of on-line education in multi-cultural context. *Procedia-Social and Behavioral Sciences* 2017; 2(83): 237-9.
- Omeri A, Malcolm P, Ahern M, Wellington B. Meeting the challenges of cultural diversity in the academic setting. *Nurse Education in Practice* 2003; 3(1):5-22.
- Titrek O, Hashimi SH, Ali S, Nguluma HF. Challenges faced by international students in Turkey. *The Anthropologist* 2016; 24(1):148-56.
- Khodabandelou R, Karimi L, Ehsani M. Challenges of international higher education students in a foreign country: A qualitative study. *Higher Education for the Future* 2015; 2(2):165-74.
- Ghazi I, Malaee A. Environmental Instability in the Middle East, Managerial and Cultural Challenges; A Case Study: of Iran, Turkey and Saudi Arabia. *Political Science Quarterly* 2017; 12(37):121-44.
- Khazae L, Nodehi H, Rahmani F, Padid E. A study on the cultural challenges facing Iranian organizations. *European Online Journal of Natural and Social Sciences* 2014; 2(3 (s)):pp. 1903-10.
- Moiendini M. Educational needs assessment of social strategic issues. *Strategic defense studies* 2019; 17(77):203-24.
- Valinia Pasha H, Zamani F, Enayati T. The Impact of Globalization on the future of the development of higher education. *Journal of Educational Planning Studies* 2022; 10(20):88-102.

13. Gasiorowski M. Islamic Republic of Iran. The government and politics of the Middle East and North Africa: Routledge 2018. p. 271-306.
14. Rahimieh N. Iranian Culture: Representation and Identity: Routledge; 2015.
15. Momeni K, Janati A, Imani A, Khodayari-Zarnaq R. Barriers to the development of medical tourism in East Azerbaijan province, Iran: A qualitative study. *Tourism Management* 2018; 69:307-16.
16. Srivastava RH. The Health Care Professional's Guide to Cultural Competence-E-Book: Elsevier Health Sciences; 2022.
17. Shepherd SM, Willis-Esqueda C, Newton D, Sivasubramaniam D, Paradies Y. The challenge of cultural competence in the workplace: perspectives of healthcare providers. *BMC Health Services Research* 2019; 19(1):1-11.
18. Kenny J. Re-empowering academics in a corporate culture: An exploration of workload and performativity in a university. *Higher Education* 2018; 75:365-80.
19. Ergashev I, Farxodjonova N. Integration of national culture in the process of globalization. *Journal of Critical Reviews* 2020; 7(2):477.
20. Veraksa NE, Veresov NN, Sukhikh VL. Cultural Actions in the Play of Preschool Children. *Cultural-Historical Psychology* 2023; 19(1):54-61.
21. Marchi L. UN. I. RE.: Gender Violence is Also a Cultural Issue! Proceedings from the International Graduate Conference "Cultural Actions and Practices that Honor the Implementation of The Council of Europe-Istanbul Convention": Università degli Studi di Trento. Dipartimento di Lettere e Filosofia; 2020.
22. Forssell E, Torres S, Olaison A. Care managers' experiences of cross-cultural needs assessment meetings :the case of late-in-life immigrants. *Ageing & Society* 2015; 35(3):576-601.
23. Greene T. Waquoit Bay National Estuarine Research Reserve Cultural Needs Assessment. 2008.
24. Motevaseli E, Noroozi M, Hosseini Z. Evaluating the cultural assessment needs of international students of Tehran University of Medical Sciences. *INTERCULTURAL STUDIES QUARTERLY* 2022; 17(51):33-62.
25. Lee S-H. *Naturalistic Inquiry/Qualitative Studies. Scholarly Research in Music: Routledge* 2022: (87-94).
26. Van Wel F. A culture gap between the generations? Social influences on youth cultural style. *International journal of adolescence and youth* 1994; 4(3-4):211-28.
27. Saei M. Analyzing the factors and consequences of the communication gap between generations in the family. *Interdisciplinary Studies in Media and Culture* 2023; 12(2):217-58.
28. Piroozmehr A, Moradi A, Saeednezhad H, Beheshtinia E, Ranjbar I. Understanding the intergenerational change of political reference groups and its impact on political loyalty: Case study of Kermanshah. *Research Letter of Political Science* 2022; 17(4):85-118.
29. Khandan P, Rezaei H. A Strategic Attitude to Architectural Design with a Culture-Based Psychological Approach (Case Study: Public Spaces in Kermanshah). *Quality & Quantity* 2023; 3(57):408-23.
30. Tamizifar R, Tamizifar M. CHANGES IN VALUES AND ITS RELATIONSHIP WITH SUBJECTIVE WELFARE (CASE STUDY OF THREE GENERATIONS IN IRAN). 2018.
31. Giancola F. The generation gap: More myth than reality. *People and strategy* 2006; 29(4):32.
32. Nooshin L. Underground, overground: Rock music and youth discourses in Iran. *Iranian Studies* 2005; 38(3):463-94.
33. Moradi S, Ruhani A. Resistant Life-World at the Threshold of Youth: Studying the Formation Process of Exceeding Expectations in Young Adults. *Strategic Research on Social Problems* 2022; 11(3):115-38.
34. Bazgoli H, Safari M, Naghi I. Identifying and ranking effective factors on the development of cultural capital in the education system. *cultural management* 2022; 15(51):1-19.
35. Ganji M, Niazi M, Heydarian A. The study of social factors influencing cultural participation at university space. *Journal of Applied Sociology* 2018; 29(3):19-40.
36. Karimi A. Providing the Model of Impact of Socio-economic and Cultural Factors on Students' Tendency towards Public Sport (Case study: Students of Payam-e Noor University of Kermanshah Province. *Journal of Socio-Cultural Changes* 2017; 14(3):31-46.
37. Akbari M. THE PARTICIPATION OF UNIVERSITY STUDENTS AND IT'S ROLE IN DEVELOPING OF CULTURAL ACTIVITIES) THE CASE STUDY :IAU, KHALKHAL BRANCH). 2010.
38. Niazi M, Zolfagari A, Abshirin Sh. A New Pattern for the Social Participation of Iranian Students in the University (Meta-Synthesis). *Applied sociology. Inpress*. 2024.

Explaining the cultural challenges of students as the missing part of education in Jahrom University of Medical Sciences: a qualitative content analysis

Ali Dehghani¹, Ali Samati², Mohsen Hojat^{3*}

Received: 2023/11/28

Revised: 2024/01/31

Accepted: 1403/04/14

1. Associate professor, Department of Community Health Nursing, School of Nursing, Jahrom University of Medical Sciences, Jahrom, Iran
2. Mcs of Nursing, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran
3. Assistant Professor, Faculty of Nursing, Jahrom University of Medical Sciences. Motahari Street, Jahrom, Fars, Iran

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.12, No.3&4, Fall & Winter 2023

J Educ Ethics Nurs 2023;12(3&4):23-30

Abstract:

Introduction:

University is one of the most important environments for transferring values to the young generation. It is important to pay attention to all student challenges affecting education; therefore, it is necessary to pay more attention to cultural activities in the university along with education and research; As if the present study was conducted in Jahrom University of Medical Sciences with the aim of explaining the cultural challenges of students.

Methods & Materials:

this qualitative study, 10 individual interviews and one group interview (12 people) with undergraduate and medical students, who were among the cultural activists of the University of Medical Sciences and had at least 2 years of experience at the university, were conducted in Jahrom University of Medical Sciences using the contractual content analysis approach. ; It was done by purposeful sampling. Data were collected through semi-structured in-depth interviews. The interviews were analyzed using the Granheim and Lundman method and with the help of MAXQDA 10 software.

Results:

72.72% of participants were women, whose average age was (24.17±1.18) and their cultural activity was (3.15±0.67) years. 322 primary codes, which include nine subcategories (parallel work, simultaneity of events, poor planning, insufficient support, unfair recognition, lack of justification for cultural activists, indifference of students, inappropriate information, low participation and sensitivity of professors) and three main categories related to the challenges (structural, students and professors) were obtained.

Conclusion:

It is very important to pay attention to the missing part of policy making and holistic view in empowering students. The results of the study showed that there are cultural challenges in the fields related to the structure, students and professors that should be taken into consideration by the macro cultural planners of the university.

Keywords: cultural challenges, student, medicine, qualitative study, content analysis

* Corresponding author Email: mohsenhojat@yahoo.com